

C?292/04. sz. ügy

Wienand Meilicke és társai

kontra

Finanzamt Bonn-Innenstadt

(a Finanzgericht Köln [Németország] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Jövedelemadó – A belföldi társaságok által fizetett osztalékra vonatkozó adójóváírás – EK 56. és EK 58. cikk – Az ítélet id?beli hatályának korlátozása”

A. Tizzano f?tanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2005. november 10. .

C. Stix?Hackl f?tanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2006. október 5. .

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2007. március 6. .

Az ítélet összefoglalása

1. *T?ke szabad mozgása – Korlátozások*

(EK 56. és EK 58. cikk)

2. *El?zetes döntéshozatalra el?terjesztett kérdések – Értelmezés – Az értelmez? ítéletek id?beli hatálya*

(EK 234. cikk)

1. Úgy kell értelmezni az EK 56. és az EK 58. cikket, hogy azokkal ellentétes az olyan adójogi szabályozás, amelynek értelmében a valamely t?ketársaság általi osztalékfizetés esetén az adott tagállamban teljes kör? adókötelezettség alá es? részvényes jogosult a felosztott nyereségre vonatkozó társaságiadó?kulcs alapján kiszámított adójóváírásra, ha az osztalékfizet? társaság ugyanazon tagállamban honos, azonban nem jogosult erre, ha a hivatkozott társaság valamely más tagállamban honos.

Az ilyen adójogi szabályozás a t?ke szabad mozgásának korlátozását képezi, mivel az a hatása, hogy az érintett tagállamban teljes kör? adókötelezettség alá es? személyeket visszatartja attól, hogy t?kéjüket más tagállamokban honos társaságokba fektessék be; emellett az utóbbi társaságokra szintén korlátozó hatást gyakorol, mivel akadályozza ?ket abban, hogy az érintett tagállamban t?két gy?jtsenek.

Bár ezen adójogi szabályozás az adójóváírás és a kiegészít? adó közötti összefüggésen alapul – hiszen eszerint az érintett tagállamban teljes kör? adókötelezettség alá es? részvényeseknek biztosított adójóváírást a társasági adó alapján számítják ki, amelyet az e tagállamban letelepedett társaságnak az általa kifizetett nyereség után kell fizetnie –, az ilyen szabályozás mégsem t?nik szükségesnek a nemzeti adórendszer koherenciájának meg?rzéséhez. Ugyanis a társaságok által osztalék formájában kiosztott nyereség kett?s adóztatása elkerülésének céljára figyelemmel nem kérd?jelezné meg a nemzeti adórendszer koherenciáját az adójóváírás biztosítása az érintett tagállamban teljes kör? adókötelezettség alá es?, más tagállamban letelepedett társaság

részvényeivel rendelkező részvényesnek, amely adójóváírást a társaság által ez utóbbi tagállamban megfizetendő társasági adó függvényében számítanak ki, és kevésbé korlátozná a tőke szabad mozgását.

Ami az adóbevételeknek a más tagállamokban letelepedett társaságok által kifizetett osztalékokkal összefüggő csökkenését illeti, az nem tekinthető olyan nyomós közérdeknek, amely indokolhatná az alapvető szabadságok egyikével elvileg ellentétes intézkedést.

(vö. 20., 23–24., 28–29., 30–31. pont és a rendelkezés rész)

2. A Bíróság az EK 234. cikkben rá ruházott hatáskör gyakorlása során a közösségi jogrendhez szorosan hozzátartozó jogbiztonság általános elvének alkalmazása útján csak kivételesen korlátozhatja valamennyi érdekelt lehetőségét, hogy hivatkozzanak a Bíróság által értelmezett rendelkezésre a jóhiszeműen létrejött jogviszonyok megkérdőjelezése céljából. Az ilyen korlátozásra kizárólag ugyanazon ítéletben kerülhet sor, amely a kért értelmezéssel szől. Szükségszerű ugyanis, hogy a közösségi jogi rendelkezés Bíróság általi értelmezésének időbeli hatálya egyedi pillanatban kerüljön meghatározásra. E tekintetben az az elv, hogy az időbeli hatály korlátozására kizárólag ugyanazon ítéletben kerülhet sor, amely a kért értelmezéssel szől, biztosítja a tagállamok és más jogalanyok közötti egyenlő bánásmódot e joggal szemben, ugyanakkor teljesíti a jogbiztonság elvével eredő követelményeket.

(vö. 34–37. pont)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2007. március 6.(*)

„Jövedelemadó – A belföldi társaságok által fizetett osztaléokra vonatkozó adójóváírás –EK 56. és EK 58. cikk – Az ítélet időbeli hatályának korlátozása”

A C-292/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht Köln (Németország) a Bírósághoz 2004. június 24-én érkezett, 2004. július 9-i határozatával terjesztett elő az előtte

Wienand Meilicke,

Heidi Christa Weyde,

Marina Stöffler

és

a **Finanzamt Bonn-Innenstadt**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, R. Schintgen és J. Klučka tanácselnökök, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešić, J. Malenovský, U. Lõhmus és E. Levits (előadó) bírák,

előtanácsnok: A. Tizzano, később C. Stix-Hackl,

hivatalvezetők: Fülöp B. és K. Sztranc-Stawiczek tanácsosok,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. szeptember 8-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- W. Meilicke helyett H. C. Weyde és M. Stöfler képviseletében W. Meilicke és R. Portner Rechtsanwälte,
- a német kormány képviseletében C. Quassowski, A. Tiemann és R. Stotz, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: K.-T. Stopp Rechtsanwalt,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében T. Ward barrister,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében K. Gross és R. Lyal, meghatalmazotti minőségben,

A. Tizzano előtanácsnok indítványának a 2005. november 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

tekintettel a szóbeli szakasz ismételt megnyitását elrendelő 2006. április 7-i végzésre és a 2006. május 30-i tárgyalást követően,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- W. Meilicke, H. C. Weyde és M. Stöfler képviseletében W. Meilicke és D. E. Rabback Rechtsanwälte,
- a német kormány képviseletében M. Lumma, R. Stotz és V. Rietmeyer, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviseletében T. Boček, meghatalmazotti minőségben,
- a dán kormány képviseletében J. Molde, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében K. Georgiadi, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviseletében J. M. Rodríguez Cárcamo, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében J.-C. Gracia, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviseletében Somssich R. és Müller A., meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviseletében M. de Grave, meghatalmazotti minőségben,

- az osztrák kormány képviselőjében H. Dossi, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében K. Wistrand és A. Falk, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság Kormányának képviselőjében P. Baker QC,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében K. Gross és R. Lyal, meghatalmazotti minőségben,

C. Stix-Hackl főtanácsnok indítványának a 2006. október 5-ii tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK 56. és az EK 58. cikk értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a W. Meilicke, továbbá H. C. Weyde és M. Stöfler mint az 1997. május 3-án elhunyt H. Meilicke örökösei és a Finanzamt Bonn-Innenstadt (a továbbiakban: Finanzamt) között, 1995–1997 során az elhunyt részére Dániában és Hollandiában honos társaságok által fizetett osztalék adóztatása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

A közösségi jog

3 Az EK-Szerződésnek a közösségi politikáknak szentelt harmadik része „A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása” címet viselő III. címének a „Tőke- és fizetési műveletek” című 4. fejezetében található EK 56. cikk (1) bekezdése kimondja:

„E fejezet rendelkezéseinek keretei között tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó minden korlátozás.”

4 Az EK 58. cikk (1) bekezdése értelmében:

„Az 56. cikk rendelkezései nem érintik a tagállamoknak azt a jogát, hogy:

a) alkalmazzák adójoguk azon vonatkozó rendelkezéseit, amelyek a lakóhely vagy a tőkebefektetés helye alapján az adózók között különbséget tesznek;

[...]”

5 Az EK 58. cikk (3) bekezdése ekként rendelkezik:

„Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések és eljárások nem szolgálhatnak az 56. cikkben meghatározott szabad tőkemozgásra és fizetési műveletekre vonatkozó önkényes megkülönböztetés vagy rejtett korlátozás eszközéül.”

Az 1995 és 1997 között hatályos német szabályozás

6 Az 1993. szeptember 13-ii törvénnyel (BGBl. 1993 I, 1569. o.) módosított, a jövedelemadóról szóló 1990. szeptember 7-ii törvény (Einkommensteuergesetz; [BGBl. 1990 I., 1898. o.] a

továbbiakban: EStG) 1., 2. és 20. §-a szerint a Németországban honos és így Németországban teljes körű adókötelezettség alá eső személy által kapott osztalék tőkejövedelemként e tagállamban adóköteles.

7 Az 1993. szeptember 13-i törvénnyel módosított társasági adóról szóló, 1991. március 11-i törvény (Körperschaftsteuergesetz, BGBl. 1991 I, 638. o.) 27. §-ának (1) bekezdése alapján a Németországban teljes körű társaságiadókötelezettség alá eső tőketársaságok által fizetett osztalék ezen adó címén legfeljebb 30%-os adókulcs szerint adóztatható. Ez az adózás előtti jövedelem 70%-ának osztalékként való kifizetésével, illetve a kapott osztalék 30/70, vagyis 3/7 részére vonatkozó adójóváírás formájában történik.

8 Az EStG 36. §-a (2) bekezdésének 3. pontja értelmében ezen adójóváírás csak a Németországban teljes körű adókötelezettség alá eső tőketársaságok által fizetett osztaléokra vonatkozik. Következésképpen a Németországban teljes körű adókötelezettség alá eső adóalanyok a német társaságoktól kapott osztalék után jogosultak a hivatkozott adójóváírásra, míg a külföldi társaságoktól kapott osztalék tekintetében nem.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

9 Az elhunyt, Németországban honos H. Meilicke Hollandiában és Dániában honos társaságok részvényeit birtokolta. Az 1995 és 1997 közötti időszakban e részvények után összesen 39 631,32 DEM, vagyis 20 263,17 euró osztalékot kapott.

10 2000. október 30-i levelében az alapeljárás felperesei kérték a Finanzamt-tól az ezen osztalékok 3/7 részének megfelelő adójóváírásnak a H. Meilicke nevében megállapított jövedelemadóból történő levonását.

11 A Finanzamt ezt a kérelmet elutasította azzal az indokkal, hogy csak a Németországban teljes körű adókötelezettség alá eső társaságra kivetett társasági adó számítható be a jövedelemadóba.

12 Az alapeljárás felperesei e határozat ellen keresetet nyújtottak be a Finanzgericht Kölnhöz.

13 E körülmények alapján a Finanzgericht Köln az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Összeegyeztethető-e az EK 56. cikk (1) bekezdésével és az EK 58. cikk (1) bekezdésének a) pontjával, illetve (3) bekezdésével az [EStG] 36. §-a (2) bekezdésének 3. pontja, amely szerint csak a teljes körű adókötelezettség alá eső társaság vagy személyegyesülés által fizetett társasági adó számítható be az EStG 20. §-a (1) bekezdésének 1. vagy 2. pontja alapján a jövedelmek 3/7 része erejéig a fizetendő jövedelemadó összegébe?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az ügy érdeméről

14 Amint az alapeljárás felperesei hangsúlyozták, a Finanzgericht Köln az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a C-319/02. sz. Manninen-ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-7477. o.] meghozatala előtt terjesztette elő.

15 Ezen ítélet 54. pontjában a Bíróság kimondta, hogy a Finnországban teljes körű adókötelezettség alá eső, Svédországban letelepedett társaságtól osztalékot kapó részvényesnek biztosított adójóváírás kiszámításánál az utóbbi, más tagállamban letelepedett társaság által ténylegesen megfizetett adót kell figyelembe venni, amint az az adóalapra vonatkozó általános

szabályokból és az utóbb említett tagállamban érvényes társasági adókulcsból adódik.

16 A Bíróság elé terjesztett iratokból következik, hogy az érintett id?szakban a társasági adó mértéke Dániában 34%, míg Hollandiában 35% volt. A Bíróság elé terjesztett észrevételeikben az alapeljárás felperesei el?adták, hogy a német adóhatósághoz benyújtott kérelmet úgy kell tekinteni, hogy az nem az EStG 20. §-a (1) bekezdésének 1. vagy 2. pontja alapján a jövedelmek 3/7 része erejéig terjed? adójóváírás, hanem a Dániából származó jövedelmek tekintetében a jövedelem 34/66 részének, míg a Hollandiából származó jövedelem 35/65 részének erejéig terjed? adójóváírásra irányul.

17 A német kormány – amellet, hogy arra hivatkozik, hogy a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet nem alkalmazható az alapeljárásban – pontosítja, hogy a hivatkozott szabályozás által a belföldi eredet? osztalékfizetésre el?írt egységes adóztatási rendszer keretében az osztalékok német szabályozás által el?írt 3/7 része nem min?sül átalányadóztatásnak, hanem az osztalékfizetés esetén irányadó 30%-os társaságiadó?kulcshoz kapcsolódik. A külföldi eredet? osztalékfizetés esetében ezért nem lehet a kapott osztalék 3/7 része erejéig terjed? adójóváírást megadni, mivel az nem illeszkedik az osztalékfizet? társaság honossága szerinti tagállam társasági adóra vonatkozó szabályozásának megfelelen felosztott nyereségre alkalmazandó adókulcshoz.

18 E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy a kérdést el?terjeszt? bíróság el?zetes döntéshozatalra el?terjesztett kérdésével lényegében arra keres választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EK 56. és az EK 58. cikket, hogy azokkal ellentétes az olyan adójogi szabályozás, amelynek értelmében a valamely t?ketársaság általi osztalékfizetés esetén az adott tagállamban teljes kör? adókötelezettség alá es? részvényes jogosult a felosztott nyereségre vonatkozó társaságiadó?kulcs alapján kiszámított adójóváírásra, ha az osztalékfizet? társaság ugyanazon tagállamban honos, azonban nem jogosult erre, ha a hivatkozott társaság valamely más tagállamban honos.

Az ügy érdemér?

19 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közvetlen adók ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ez utóbbiak azonban e hatáskörüket a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni (a C/311/97. sz. Royal Bank of Scotland ügyben 1999. április 29-én hozott ítélet [EBHT 1999., I?2651. o.] 19. pontja és a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 19. pontja).

20 Az alapeljárás tárgyát képez?höz hasonló adójogi szabályozás ugyanakkor az EK 56. cikk szerinti korlátozásának min?sül.

21 Fontos ugyanis megjegyezni, hogy az alapeljárás tárgyát képez? német adójogi szabályozás által el?írt adójóváírás célja – csakúgy, mint a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet tárgyát képez? finn szabályozás által el?írt adójóváírásé – a német társaságok által a részvényesek részére kifizetett nyereség kett?s adóztatásának elkerülése azzal, hogy beszámítja az osztalékfizet? társaság által kifizetett társasági adót a részvényes által a t?kejövedelem után fizetend? jövedelemadóba. E rendszerb?l következik, hogy végs? soron az osztalék a részvényesnél csak annyiban adóztatható, amennyiben azt nem adóztatták a társaságnál a felosztott nyereség címén (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 20. pontját).

22 Mivel az adójóváírás kizárólag a Németországban honos társaságok által fizetett osztalékra vonatkozik, a hivatkozott szabályozás kedvez?tlen az e tagállamban teljes kör? adókötelezettség alá es? személyekre, akik más tagállamokban honos társaságok által fizetett osztalékban

részesülnek. E személyeket tulajdonképpen úgy adóztatják, hogy nem jogosultak a fenti társaságok által a székhelyük szerinti tagállamban fizetett társasági adónak a t?kejövedelemre kivetett adóba történ? beszámítására (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 20. pontját).

23 Következésképpen az ügy tárgyát képez? adójogi szabályozásnak az a hatása, hogy a Németországban teljes kör? adókötelezettség alá es? személyeket visszatartja attól, hogy t?kéjüket más tagállamokban honos társaságokba fektessék be.

24 Ez a szabályozás emellett a más tagállamokban honos társaságokra is korlátozó hatást gyakorol, mivel akadályozza ?ket abban, hogy Németországban t?két gy?jtsenek. Amennyiben ugyanis a nem német eredet? t?kejövedelmek adójogi szempontból kedvez?tlenebb bánásmódban részesülnek a Németországban honos társaságok által kifizetett osztaléknál, a más tagállamokban honos társaságok részvényei a Németországban lakóhellyel rendelke? befektet?k számára kevésbé vonzóak, mint az utóbbi tagállamban honos társaságok részvényei (lásd a C?35/98. sz. Verkooijen?ügyben 2000. június 6?án hozott ítélet [EBHT 2000., I?4071. o.] 35. pontját, a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 23. pontját, valamint a C?446/04. sz. Test Claimants in the FII Group Litigation ügyben 2006. december 12?én hozott ítélet [EBHT 2006., I?11814. o.] 64. pontját).

25 A C?204/90. sz. Bachmann?ügyben 1992. január 28?án hozott (EBHT 1992., I?249. o.) és a C?300/90. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítéletre (EBHT 1992., I?305. o.) hivatkozva a német kormány azzal érvel, hogy az ügy tárgyát képez? szabályozást igazolja a nemzeti adórendszer koherenciája biztosításának szükségessége.

26 E tekintetben emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat alapján az ilyen igazoláson alapuló érv azonban csak akkor lehet sikeres, ha kimutatják az érintett adókedvezmény és az e kedvezmény valamely meghatározott adólevonás által történ? kiegyenlítése közötti közvetlen összefüggést (lásd a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 42. pontját).

27 Másrészt a nemzeti adórendszer koherenciája meg?rzésének szükségességén alapuló érvet a szóban forgó adójogi szabályozás által elérni kívánt cél fényében is meg kell vizsgálni (a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 43. pontja).

28 A német adójogi szabályozás így az adójóváírás és a kiegészít? adó közötti összefüggésen alapul – hiszen eszerint a Németországban teljes kör? adókötelezettség alá es? részvényeseknek biztosított adójóváírást a társasági adó alapján számítják ki, amelyet az e tagállamban letelepedett társaságnak az általa kifizetett nyereség után kell fizetnie –, az ilyen szabályozás mégsem t?nik szükségesnek a német adórendszer koherenciájának meg?rzéséhez (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 45. pontját).

29 A német adójogi szabályozás által elérni kívánt cél ugyanis a társaságok által osztalék formájában kiosztott nyereség kett?s adóztatásának elkerülése. E célra figyelemmel az adórendszer koherenciája akkor is biztosított marad, ha a részvényesnek biztosított adókedvezmény és a befizetend? társasági adó közötti összefüggést fenntartják. Ezért az alapeljáráshoz hasonló esetben nem kérd?jelezn? meg a német adórendszer koherenciáját az adójóváírás biztosítása a Németországban teljes kör? adókötelezettség alá es?, más tagállamban letelepedett társaság részvényeivel rendelke? részvényesnek, amely adójóváírást a társaság által ez utóbbi tagállamban megfizetend? társasági adó függvényében számítanak ki, és a t?ke szabad mozgását kevésbé korlátozná, mint a német adójogi szabályozás által el?írt intézkedés (lásd analógia útján a fent hivatkozott Manninen?ügyben hozott ítélet 46. pontját).

30 Igaz, hogy az adójóváírás biztosítása a más tagállamban fizetendő társasági adó után azt eredményezné, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság adóbevételei a más tagállamokban letelepedett társaságok által kifizetett osztalék vonatkozásában csökkennének. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azonban az adóbevételek csökkenése nem tekinthető olyan nyomós közérdeknek, amely indokolhatja az alapvető szabadságok egyikével elvileg ellentétes intézkedést (a fent hivatkozott Verkooijen-ügyben hozott ítélet 59. pontja és a Manninen-ügyben hozott ítélet 49. pontja).

31 A fenti körülményekre tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy úgy kell értelmezni az EK 56. és az EK 58. cikket, hogy azokkal ellentétes az olyan adójogi szabályozás, amelynek értelmében a valamely tagállam által kifizetés esetén az adott tagállamban teljes körű adókötelezettség alá eső részvényes jogosult a felosztott nyereségre vonatkozó társaságiadókulcs alapján kiszámított adójóváírásra, ha az osztalékfizető társaság ugyanazon tagállamban honos, azonban nem jogosult erre, ha a hivatkozott társaság valamely más tagállamban honos.

A jelen ítélet időbeli hatályáról

32 A német kormány észrevételeiben hivatkozott a Bíróság azon lehetőségére, hogy amennyiben úgy véli, hogy nem egyeztethető össze az alapeljárásban érintetthez hasonló nemzeti rendelkezés az EK 56. és az EK 58. cikkel, korlátozza a jelen ítélet időbeli hatályát.

33 Kérelme alátámasztására a hivatkozott kormány egyrészt felhívta a Bíróság figyelmét arra, hogy a fenti megállapítást kimondó ítélet végzetes pénzügyi következményekkel járna. Másrészt előadta, hogy a fent hivatkozott Verkooijen-ügyben hozott ítélet meghozatala előtt a Németországi Szövetségi Köztársaság úgy vélhette, hogy a vitatott rendelkezés összeegyeztethető a közösségi joggal.

34 Ebben a tekintetben fel kell idézni, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azon értelmezés, amelyet a Bíróság valamely közösségi jogszabály kapcsán fejt ki az EK 234. cikkben rá ruházott hatáskör gyakorlása során, megmagyarázza és pontosítja e szabály hatályát és jelentőségét, amely szerint azt a hatálybalépésének időpontjától értelmezni és alkalmazni kell, illetőleg értelmezni és alkalmazni kellett volna. Ebből következik, hogy az így értelmezett szabályt a bíróság alkalmazhatja és alkalmaznia kell az értelmezés iránti kérelemről határozó ítélet előtt keletkezett és létrejött jogviszonyokkal kapcsolatban, ha egyebekben adottak a feltételek az említett szabály alkalmazásával kapcsolatos pernek a hatáskörrel rendelkező bíróság előtti megindításához (lásd különösen a C-347/00. sz. Barreira Pérez ügyben 2002 október 3-án hozott ítélet [EBHT 1995., I-8191. o.] 44. pontját, továbbá a C-453/02. és C-462/02. sz., Linneweber és Akritidis egyesített ügyekben 2005. február 17-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-1131. o.] 41. pontját).

35 A Bíróság a közösségi jogrendhez szorosan hozzátartozó jogbiztonság általános elvének alkalmazása útján csak kivételesen korlátozhatja valamennyi érdekelt lehetőségét, hogy hivatkozzanak a Bíróság által értelmezett rendelkezésre a jóhiszeműen létrejött jogviszonyok megkérdőjelezése céljából (lásd különösen a C-104/98. sz., Buchner és társai ügyben 2000. május 23-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-3625. o.] 39. pontját és a fent hivatkozott Linneweber és Akritidis egyesített ügyekben hozott ítélet 42. pontját).

36 Emellett a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján az ilyen korlátozásra kizárólag ugyanazon ítéletben kerülhet sor, amely a kért értelmezésről szól (a 309/85. sz. Barra-ügyben 1988. február 2-án hozott ítélet [EBHT 1988., 355. o.] 13. pontja és a 24/86. sz. Blaizot-ügyben 1988. február 2-án hozott ítélet [EBHT 1988., 379. o.] 28. pontja, a C-163/90. sz., Legros és

társai ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1992., I?4625. o.] 30. pontja, a C?415/93. sz. Bosman-ügyben 1995. december 15-én hozott ítélet [EBHT 1995., I?4921. o.] 142. pontja, valamint a C?437/97. sz., EKW és Wein & Co. ügyben 2000. március 9-én hozott ítélet [EBHT 2000., I?1157. o.] 57. pontja).

37 Szükségszerűen ugyanis, hogy a közösségi jogi rendelkezés Bíróság általi értelmezésének időbeli hatálya egyedi pillanatban kerüljön meghatározásra. E tekintetben az az elv, hogy az időbeli hatály korlátozására kizárólag ugyanazon ítéletben kerülhet sor, amely a kért értelmezésről szól, biztosítja a tagállamok és más jogalanyok közötti egyenlő bánásmódot e joggal szemben, és ugyanakkor teljesíti a jogbiztonság elvéből eredő követelményeket.

38 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben kért értelmezés arra vonatkozik, hogy valamely tagállamnak milyen adójogi bánásmódban kell részesítenie a más tagállamban honos társaság által fizetett osztalékot a gazdasági kettős adóztatás elkerülését vagy enyhítését célzó nemzeti szabályozás keretében. E tekintetben a fent hivatkozott Verkooijen-ügyben hozott ítéletről következik, hogy a közösségi szabályozással ellentétes valamely tagállam jogszabályi rendelkezése, amely a természetes személy részvényeseknek fizetett osztalék jövedelemadója vonatkozó mentesség feltételéül szabja azt, hogy a hivatkozott osztalékot a hivatkozott tagállamban székhellyel rendelkező társaság fizesse (62. pont).

39 Meg kell ugyanakkor állapítani, hogy a Bíróság nem korlátozta a fent hivatkozott ítélet időbeli hatályát.

40 Emellett a fent hivatkozott Verkooijen-ügyben hozott ítéletben – amelyben a tőke szabad mozgásából eredő követelmények pontosításra kerültek – meghatározott elveket a nem honos társaságok által honos személyek részére fizetett osztalék kérdése tekintetében megerősítette a C?315/02. sz. Lenz-ügyben 2004. július 15-én hozott ítélet [EBHT 2004., I?7063. o.]), valamint a fent hivatkozott Manninen-ügyben hozott ítélet (lásd továbbá a fent hivatkozott Test Claimants in the FII Group Litigation ügyben hozott ítélet 215. pontját).

41 Következésképpen nem szükséges korlátozni a jelen ítélet időbeli hatályát.

A költségekről

42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Úgy kell értelmezni az EK 56. és az EK 58. cikket, hogy azokkal ellentétes az olyan adójogi szabályozás, amelynek értelmében a valamely tőketársaság általi osztalékfizetés esetén az adott tagállamban teljes körű adókötelezettség alá eső részvényes jogosult a felosztott nyereségre vonatkozó társaságiadókulcs alapján kiszámított adójóváírásra, ha az osztalékfizető társaság ugyanazon tagállamban honos, azonban nem jogosult erre, ha a hivatkozott társaság valamely más tagállamban honos.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: német.